

ویژه‌نامه ادبیات ایران در الآداب العالمية

الآداب العالمية

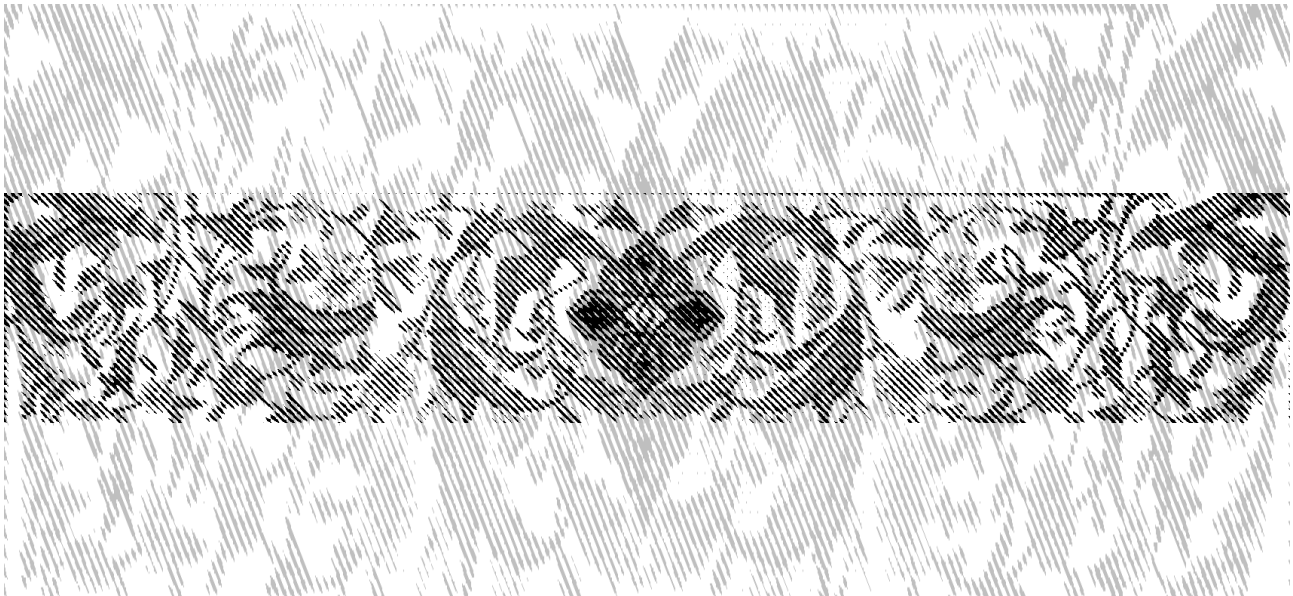
شماره ۱۲۷، تابستان ۲۰۰۶ (سال سی و یکم)، ۳۱۲ صفحه

صاحب امتیاز: اتحادیه نویسندگان عرب، دمشق

مدیرمسئول: دکتر حسین جمعه، سردبیر: عبدالکریم ناصیف

زبان و ادبیات فارسی در چند دهه اخیر جایگاه و اقبال بلندتری در جهان عرب نسبت به چند قرن گذشته یافته‌است، ایجاد کرسی زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه‌های مختلف عربی، ترجمه آثار مختلف ادبی یا پژوهشی ایرانی یا تالیف کتاب‌هایی در این باره و نیز نگارش و ترجمه مقالات متعدد در نشریات و پایگاه‌های اینترنتی مختلف عربی بهترین مؤید این ادعاست. در این زمینه می‌توان به کشور مصر اشاره کرد که نزدیک به سه هزار دانشجوی در رشته زبان و ادبیات فارسی مشغول به تحصیل‌اند یا فقط مؤسسه المشروع القومي للترجمه این کشور، ۳۵ اثر درباره ادبیات فارسی به عربی ترجمه و منتشر کرده است یا مرکز مطالعات الاهرام علاوه بر انتشار آثار متعدد درباره ایران، مجله مختارات ایرانیه را درباره مسائل مختلف ایران منتشر می‌کند. این روند در کشورهای دیگر همانند سوریه، لبنان و... نیز مشاهده می‌شود که انتشار ویژه‌نامه شعر معاصر ایران در یکی از شماره‌های مجله معتبر الآداب لبنان و انتشار الدراسات الادبیه که به همت گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه لبنان و به سردبیری ویکتور الکک انتشار می‌یابد از نمونه‌های آن است. به تازگی نیز فصلنامه الآداب العالمية که اتحادیه نویسندگان عرب منتشر می‌کند، یکصد و بیست و هفتمین شماره خود (تابستان ۲۰۰۶ میلادی / ۱۳۸۵) را به بررسی ادبیات ایران اختصاص داده است. اتحادیه نویسندگان عرب در مجموع پنج نشریه تخصصی منتشر می‌کند که عناوین آنها از این قرار است: ۱. هفته‌نامه الاسبوع الادبی؛ ۲. ماهنامه الموقف الادبی؛ ۳. فصلنامه الفكر السیاسی؛ ۴. فصلنامه التراث الادبی؛ و ۵. فصلنامه الآداب العالمية.

فصلنامه الآداب العالمية که تا چندی قبل عنوان الآداب الاجنبیه را یدک می‌کشید، هدفش معرفی، بررسی، نقد و اطلاع‌رسانی ادبیات

پژوهش‌های حوزه شعر؛ «پژوهش‌های حوزه نثر» و «گفت‌وگو» سامان یافته است. بخش اول حاوی هفت مقاله است که عناوین آنها از این قرارند: «تاریخ ادبیات معاصر ایران» اثر مشترک دکتر عدنان طهماسبی و دکتر ابوالحسن امین مقدسی؛ «سیمای فصل و وصل بین عربی و فارسی» نوشته دکتر محمد خاقانی؛ «دُرر فارسی در دریای عربی» تحقیق و نگارش دکتر عیسی علی عاکوب؛ «ادبیات معاصر فارسی در خارج از ایران» تالیف خانم دکتر ندی حسون؛ «تصوف و عرفان از نگاه جلال الدین رومی» اثر دکتر حسین رزمجو؛ و «ترجمه و نقش آن در ارتباطات تمدنی» نوشته حامد صدقی. در بخش دوم نیز دو مقاله در حوزه نثر درج شده که عبارت‌انداز: «نثر فارسی: تاریخ و تحولات آن» تالیف دکتر غلامرضا مستعلی پارسا، ترجمه محمد فراس حلباوی؛ و «نگاهی به داستان‌های مردمی فارسی» نوشته دکتر محمدجعفر محجوب و ترجمه مصطفی بکور؛ در بخش سوم چهار مقاله پژوهشی درباره شعر آمده است: «فلسفه خیام در رباعیات» اثر دکتر حسین جمعه؛ «مشاهیر شعرای ایران ناطقین به زبان عربی» نوشته زین‌العابدین محبی؛ «سیمای پهلوانی در شاهنامه ابوالقاسم فردوسی» پژوهش دکتر غسان مرتضی؛ «حافظ شیرازی؛ لسان الغیب و ترجمان الاسرار» تالیف دکتر عبدالکریم یافی؛ و «امام خمینی (ره) در مقام شاعر» نگارش دکتر غسان سلیم عبدالامیر. در بخش پایانی نیز با خانم طاهره صفارزاده مترجم، پژوهشگر و شاعر کشورمان گفت‌وگویی صورت گرفته است.

پایان بخش این شماره از فصلنامه *الآداب العالمیه* گزارش سردبیر فصلنامه از سفری است که به مناسبت برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به کشورمان داشته است و در آن شگفتی و حیرت خود را از استقبال مردم از فعالیت‌های فرهنگی و علمی و علاقه آنان به کتاب و کتابخوانی سخن به میان آورده است.

جهان است و تاکنون آثار و مقالات و مطالب متعدد و گوناگون از حوزه ادبی کشورهای مختلف از جمله از قاره اروپا؛ روسیه، فرانسه، بریتانیا، پرتغال و اسپانیا؛ از قاره آمریکا؛ ایالات متحده، برزیل، کلمبیا و کشورهای لاتین؛ از قاره آسیا؛ چین، ژاپن، کره و آسیای میانه و نیز از قاره آفریقا در این مجله منتشر شده است که برخی از آنها به صورت ویژه‌نامه، بخش ویژه و ضمیمه بوده است. این فصلنامه همچنین نگاه ویژه‌ای به ادبیات ایران دارد و تاکنون آثاری از ادیبان معاصر همانند بزرگ علوی، جمالزاده، سهراب سپهری، صادق هدایت، فروغ فرخزاد، غزاله‌علیزاده، سلمان هراتی، و دیگران و نیز مقالات پژوهشی و انتقادی به صورت ترجمه و تالیف منتشر کرده است. گفتنی است این فصلنامه علاوه بر توزیع در سوریه، در کشورهای عربی نیز توزیع و به فروش می‌رسد.

این شماره فصلنامه *الآداب العالمیه* که در قالب ویژه‌نامه و به بررسی ادبیات ایران اختصاص دارد با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دمشق منتشر شده است. برخی از مقالات این ویژه‌نامه پژوهش و تالیف و برخی نیز ترجمه است. ناصیف در سرمقاله خود هدف از انتشار این ویژه‌نامه را چنین برشمرده است: «در این شماره بر آن شدیم تا ادبیات کشور و ملت دوست و برادر ایران را که پیوندی دیرینه و ماندگار، ما را با یکدیگر مرتبط ساخته و می‌سازد برای آشنایی بیشتر خوانندگان عرب معرفی کنیم، که متأسفانه اندک‌اند کسانی که از ادبیات عظیم ایرانی که تاکنون آثار ماندگارش به بیشتر زبان‌ها ترجمه شده است آشنایی داشته باشند ادبیاتی که با رباعیات، شیرازیات و رومیات آن بسیاری از ادبا و اندیشمندان آشنایی دارند»، وی در بخش دیگری از سرمقاله به اختصار *شاهنامه* فردوسی، *دیوان* حافظ و اشعار مولانا را معرفی می‌کند و سرمقاله خود را با یادی از آثار ادبی امام خمینی (ره) به پایان می‌رساند.

مطالب نشریه در چهار بخش «مقالات عمومی»؛ «